

PARİS İKLİM SÖZLEŞMESİ VE KARBON PİYASALARI

Evren TÜRKMENOĞLU
İzmir Enerji Forumu

16-17 Kasım 2018, İZMİR

İÇERİK

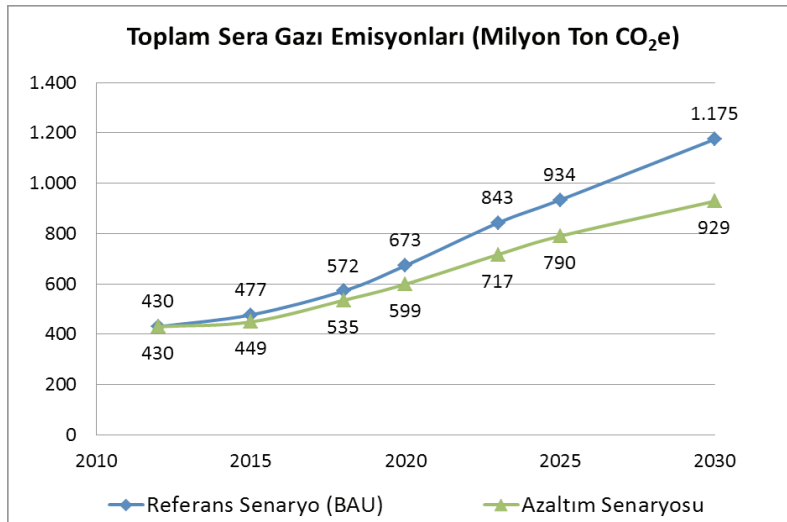
- TÜRKİYE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ POLİTİKALARI
- ULUSAL KATKI
- AVRUPA BİRLİĞİ ENERJİ VE İKLİM STRATEJİSİ
- SERA GAZI EMİSYONLARINA DAİR MEVZUAT
- İZLEME, DOĞRULAMA VE RAPORLAMA SİSTEMİ
- TÜRKİYE'DE KARBON PİYASALARININ GELECEĞİ
- SONUÇLAR

TÜRKİYE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ POLİTİKALARI

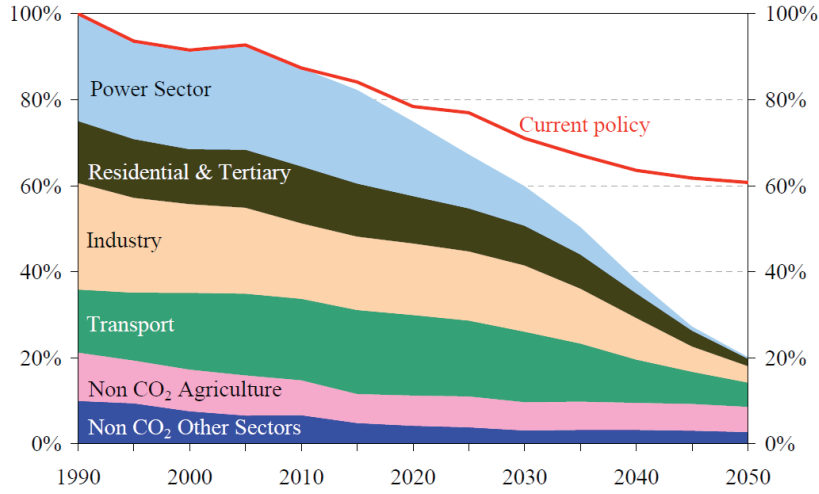
Ulusal katkımız 30 Eylül 2015 tarihinde Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekretaryasına sunulmuştur:

- Referans Senaryoya (BAU) göre sera gazı emisyonlarında 2030 yılında %21 oranına kadar azaltım.
- Kapsam: Ekonomi genelinde.
Enerji, endüstriyel prosesler, tarım, arazi kullanımı arazi kullanım değişikliği ve ormancılık, ve atık sektörleri.
- Uygulama Dönemi: 2021-2030

ULUSAL KATKI

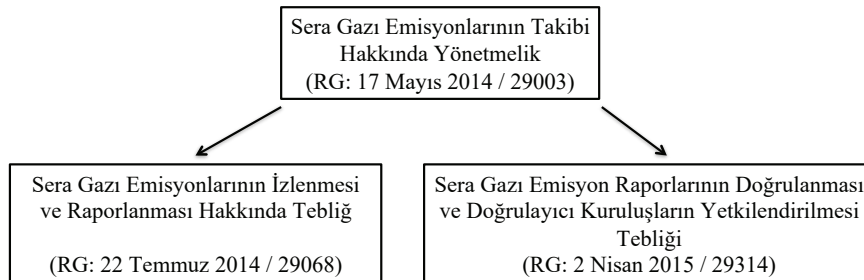
AVRUPA BİRLİĞİ ENERJİ VE İKLİM STRATEJİSİ

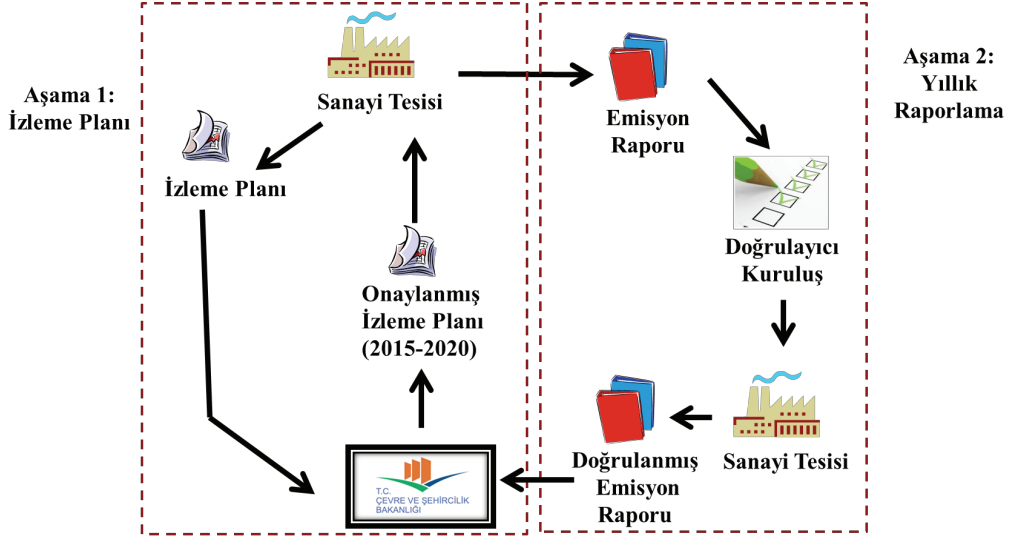
Kaynak: European Commission, A Roadmap for moving to a competitive low carbon economy in 2050, Brussels, 8.3.2011

SERA GAZI EMİSYONLARINA DAİR MEVZUAT

Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik kapsamında sera gazı emisyon raporlarının doğrulanması ve bu işlemleri yapacak doğrulayıcı kuruluşların özelliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

İZLEME, DOĞRULAMA VE RAPORLAMA SİSTEMİ

TÜRKİYE’DE KARBON PİYASALARININ GELECEĞİ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılan “Türkiye’de Piyasa Temelli Emisyon Azaltım Politika Seçeneklerinin Değerlendirilmesi” çalışması kapsamında Türkiye’de uygulanabilecek karbon fiyatlandırma politikaları ile Türk kamu ve özel sektörü ile yapılan istişareler sonucunda uygulanması her iki kesim için de uygun görülen mekanizmalar belirlenmiştir.

TÜRKİYE’DE KARBON PİYASALARININ GELECEĞİ

Karbon vergisi: Yükümlü kuruluşlar tarafından neden olunan karbon emisyonuna uygulanan bir vergidir.

Enerji verimliliği ticaret sistemleri: Enerji verimliliği ticaret sistemi kapsamında olan kuruluşlar, enerji tasarrufu yükümlülüğünü ya enerji verimliliği tedbirleri alarak ya da sistemdeki diğer katılımcıların doğrulanmış tasarruflarını temsil eden enerji verimliliği sertifikalarını teslim ederek yükümlülüklerini yerine getirirler.

Yenilenebilir enerji ticaret sistemleri: Yenilenebilir enerji sertifikası ticaret sistemi, çoğunlukla elektrik üretiminde, yenilenebilir enerji üretimi için piyasa temelli bir teşvik sağlamaktadır.

Kapsamlı kredilendirme mekanizması: Kapsamlı kredilendirme mekanizması, emisyon ve enerji kullanımını azaltan veya enerji yoğunluğunu düşüren tesislere emisyon azaltım sertifikaları veren ve piyasaya süren bir politika aracıdır.

Sonuç odaklı finansman: Sonuç odaklı finansman, bir projenin veya programın önceden tanımlanmış sonuçlarına göre finansman sağlayan bir mekanizmadır.

TÜRKİYE’DE KARBON PİYASALARININ GELECEĞİ

Çalışma kapsamında gerçekleştirilen çalıştay ve geribildirim toplantıları aracılığıyla kamu ve özel sektör paydaşlarının görüşleri alınmış ve Türkiye için muhtemel öncelikli seçenekler olarak beş piyasa temelli mekanizma tespit edilmiştir. Bunlar aşağıda listelenmiştir:

- 1) Elektrik üretim sektörüne uygulanan karbon vergisi
- 2) Elektrik sektörüne uygulanan yenilenebilir enerji sertifikası ticaret sistemi
- 3) Bina sektörü için uygulanan bir enerji verimliliği ticaret sistemi.
- 4) Sanayi sektöründe uygulanan kapsamlı kredilendirme mekanizması
- 5) Ulaştırma sektörüne uygulanan sonuç odaklı finansman.

Kaynak: Türkiye’de Piyasa Temelli Emisyon Azaltım Politika Seçeneklerinin Değerlendirilmesi Nihai Rapor, Ankara, 19.5.2017

SONUÇLAR

- Avrupa Birliği küresel rekabet ve enerji güvenliğini en ön planda tutarak 2050 yılına kadar tamamlamayı planladığı büyük bir enerji ve teknoloji dönüşümü yapmaktadır.
 - Yeni Teknolojiler
 - Yeni iş sahaları
- Türkiye'nin çok da uzak olmayan gelecekte enerji güvenliği ve küresel rekabet edebilme yeteneğinin güçlendirilmesi, ancak bugünden başlayacak bir enerji ve teknoloji dönüşümü planı ile mümkün olabilecektir.
- Altyapısı belli bir olgunluğa ulaştığı görülen karbon fiyatlandırma politikalarının ise bu yönde önemli işlevlerinin olacağı ise aşıkardır.